

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

निवडणूक तात्काळ

क्रमांक :- एसईसी/एमसी २००३/प्र.क्र. ७० / का. १०
नवीन प्रशासन भवन, मंत्रालयासमोर,
माताम कामा रोड, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- २० सप्टेंबर, २००३

प्रति,
आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
जिल्हाधिकारी, (सर्व) (मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून)

विषय :- स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकीच्या प्रत्येक
टप्प्यावरील माहिती राज्य निवडणूक आयोगास
कळविणेबाबत..

महोदय,

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २४३ के व २४३ झेडे मधील
तरतुदीनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकां घेण्याची जबाबदारी राज्य
निवडणूक आयोगावर सोपविण्यात आली आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थावर
निवडून आलेल्या सदस्यांची मुदत संपर्यापूर्वी तसेच नवीन स्थानिक स्वराज्य
संस्था स्थापन झाल्यानंतर ६ महिन्यांच्या कालावधीत सार्वत्रिक निवडणूका
घेण्याच्या दृष्टीने राज्य निवडणूक आयोगाकडून निवडणूक कार्यक्रम देण्यात
येतो. तसेच कोणत्याही कारणामुळे रिक्त झालेल्या जागेसंबंधी पोटनिवडणूक
घेण्याचा कार्यक्रम राज्य निवडणूक आयोगाकडून देण्यात येतो. असा
निवडणूकाच्या कार्यक्रमातील प्रत्येक टप्पा कोणत्या तारखेस पूर्ण करावयाचा
आहे याचा संविस्तर कार्यक्रम राज्य निवडणूक आयोगाकडून देण्यात येतो व
प्रत्येक टप्पा पूर्ण झाल्याबाबतचा अहवाल राज्य निवडणूक आयोगास
पाठविण्याबाबतच्या सूचना देखील सर्व संबंधितांना देण्यात येतात. असे असूनही
निवडणूकीचा, टप्पा पूर्ण झाल्याबाबतचा अहवाल राज्य निवडणूक आयोगास
काही स्थानिक स्वराज्य संस्थाकडून वेळीच प्राप्त होत नाहीत. विशेषतः
मतदान व मतमोजणीचे दिवशी राज्य निवडणूक आयोगाकडे वेळेवेळी माहिती
पाठविणे अपेक्षित असते ती देखील योग्यवेळी गाठविली जात नाही असे

कृ.भा.प.

निदर्शनास आले आहे. तरी या संदर्भात आयुक्त महानगरपालिका तसेच जिल्हाधिकारी यांनी खालीलप्रमाणे दक्षता घेण्यात याव्यात असे कळविण्यात येणे आहे :-

- १) निवडणूकीचा प्रत्येक टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर त्याबाबतचा अहवाल फैक्सद्वारे राज्य निवडणूक आयोगास तात्काळ पाठविण्याची दक्षता घेण्यात यावी.
- २) मतदान व मतगोजणीच्या दिवशी राज्य निवडणूक आयोगास माहिती पाठविण्यासाठी एका समन्वय अधिकाऱ्याची नियुक्ती करावी. तसेच सदर अधिकाऱ्याचे नाव, पदनाम, सतत व्यस्त राहणार नाही असा दूरध्वनी व फैक्स क्रमांक राज्य निवडणूक आयोगास कळविण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत व सदर अधिकाऱ्याने आयोगाशी सतत संपर्कात राहून मतदान व मतगोजण याबाबतची माहिती राज्य निवडणूक आयोगास कळविणे अपेक्षित आहे. मात्र असे आढळून आले आहे की, दूरध्वनी क्रमांक व्यस्त तर राहतातच तसेच माहिती पुरविणारे संबंधित अधिकारी देखील उपलब्ध नसतात व ते आयोगाच्या संपर्कातही राहत नाहीत या बाबी टाळणे आवश्यक आहे.
- ३) मतदानाचे दिवशी मतदान सुरु झाल्यानंतर प्रत्येक २ तासांनी झालेल्या मतदानाची आकडेवारी (स्त्री, पुरुष, एकूण मतदान व टक्केवारी) २ तास संघट्यानंतर एका तासात उदा. ७.३० ते ९.३० या २ तासांतील आकडेवारी १०.३० पर्यंत आयोगाच्या फैक्सवर प्राप्त होणे आवश्यक आहे, अथवा दूरध्वनीवर माहिती कळविण्याची आवश्यकता आहे.
- ४) मतदान सुरु असतांना अथवा पूर्ण झाल्यानंतर मतदानाच्या प्रक्रियेमध्ये अथवा निवडणूका होत असलेल्या ठिकाणी कायदा व सुव्यवस्थेच्या दृष्टिकोनातून कोणतीही घटना घडली असल्यास त्याबाबतचा अहवाल आयोगास त्याच दिवशी तात्काळ फैक्सद्वारे कळविण्यात यावा.
- ५) मतदानाचेवेळी बोगस मतदान करतांना काही व्यक्तींना अटक झाली

असल्यात व भारतीय दंड संहितेच्या कलम १७१-डी अन्वये पोलीसार गुन्हा दर्खल करण्यात आला असल्यास त्याबाबतची माहिती मतदानाच्या दिवशी सावंकाळपर्यंत आयोगाकडे प्राप्त होईल अशा रितीने पाठवावा.

६) यतमोजणीच्या दिवशी मतमोजणीची प्रत्येक फेरी संपत्यानंतरे व त्या फेरीच्या- निकाल जाहीर झाल्यानंतर त्या फेरीमध्ये कोणकोणत्या प्रभागात घेण्यात्या पक्षाचे किंती उमेदवार निवऱ्हून आले याची राज्य निवडणूक आयोगाने विहित केलेल्या पक्षानिहाय स्थितीच्या नमुन्यात माहिती पाठविणे आवश्यक आहे. तसेच त्या फेरीमध्ये निवऱ्हून आलेल्या उमेदवाराचे नाव, त्याचा पक्ष, मिळालेली वैध मरे तसेच दुसऱ्या क्रमांकावरील उमेदवाराचे नाव, त्याचा पक्ष, त्यांस मिळालेली वैध मरे ही माहिती राज्य निवडणूक आयोगाने विहित केलेल्या नमुन्यात आयोगास प्राप्त होणे आवश्यक आहे.

२. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूक कार्यक्रमातील प्रत्येक टप्प्याची माहिती राज्य निवडणूक आयोगास वेळीच कळविणे आवश्यक असून सदर माहिती आयोगास कळविली जात आहे किंवा कसे याविषयीची दक्षता घेण्याची जबाबदारी आयुक्त, महानगरपालिका अथवा जिल्हाधिकारी तसेच निवडणूक निर्णय अधिकारी यांची राहील.

आयोगाच्या या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन केले जाईल, याची दक्षता घेण्यात योवी.

राज्य निवडणूक आयुक्त यांचे आदेशानुसार,

(चौंद गोयल)

सचिव,

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

प्रत- १) सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

२) सचिव (ग्राम विकास), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

३) विभागीय आयुक्त (सर्व)